

સલામી સવારની..

ઉદ્યોગપતિઓ રાજ્યને લૂટ્યા કરે છે, ખાયકી માટે કેંગ કપાળ ફૂટ્યા કરે છે, ફૂટ્યા કરે છે ફૂગો ઝાણ આવડાતો - ગતિશીલ સરકારનો ભ્રમ લૂટ્યા કરે છે...

સુપ્રભાતમ્
સુરેષા પ્રા. ભટ્ટ
079-23226251

હાર્ષકું

કેંગ ની દેગે, ખદબદે ખાયકી - ઉકળો સતા... (કચોડોજી આંધણ) GSPC એસ	છે અવગતિ, નિશાની પડતીની - નિમાર તંત્ર... (ન ડોક્ટર - ન દવા)
--	--

ચિંતન

સ્વાસ્તીલાલિ શયજાનિ પ્રપણા ન યે ભિજ્ઞા જાતુ નિદ્રાં લભનો |

ન સ્ત્રીપુ રાજન ! રતિમાસુવલ્તિ ન માગધે | સ્તૂત્યમાના ન સૂતે !!

‘વિદુર-નીતિ’ના આ શ્લોક - સંયુક્ત પરિવારનું મહત્ત્વ સમજાવે છે, વિભક્ત પરિવાર સુખ-શાંતિ પણ ગૂમાવે છે એમ કહે છે :

‘પરસ્પરની જુદા-જુદા અલગ-અલગ રહેતા ભાઈ-ભાંડું પરિવારો કોઈ પણ કારણસર અલગ પડી જાય જુદા રહે - તો ગમે તેવી રેશમી-પોચટ પથારી હોય તો પણ એ પથારીમાં ‘વ્યથા’ને કારણે ઉંચ આવતી નથી. હે રાજન! (આવું વિભાજન સામાન્યતઃ પરિવારની સ્ત્રીઓને કારણે થતું હોય છે.) આવા લોકો જે સુખ પામવા માટે અલગ થયા હોય તે પોતાની પ્રિય પત્ની સાથે પણ (હૃદયમાં ડંખ ને કારણે) સુખેથી સ્ત્રીને - રતિસુખને પણ માણી શકતા નથી.

વળી કોઈ કારણસર સમાજમાં તેની પ્રશંસા-અભિવાદન થાય તો પણ તેની પ્રસન્નતાનું સુખ પણ માણી શકતા નથી. (મનમાં વિચારે છે કે આ ગૌરવ-સન્માનમાં મારાં માતાપિતા બાંધવો પણ સામેલ હોય તો કેવું સારું??’

- સુવિચાર**
- સત્યના અનુભવને માનવજીવનના સર્વ વ્યવહારમાં અવતારવાથી તત્ત્વજ્ઞાન સિદ્ધ થાય છે - એસ. ભટ્ટાચાર્ય
 - સત્કર્મો નો આનંદ એટલે મોક્ષ - મહાવીર સ્વામી
 - વ્યવહારનો આધ્યાત્મિક ભાષામાં જે અરથ છે તેનું ટૂંકું નામ છે ‘ધર્મ’.
 - જ્યા જ્યાં વ્યવહાર છે ત્યાં ત્યાં ધર્મ એ નિયમ સ્વતઃ સિદ્ધ છે - જનકલ્યાણ
 - એક જણ થાક્યા વિના સો વર્ષ લગી મહિને મહિને યજ્ઞ કરે અને બીજો કદાપિ કોષ ન કરે. આ બેમાંથી અકોષી યજ્ઞીઓ ગણાય - અરવિંદ
 - સાચો યજ્ઞ એ છે કે જેમાં આપણા સ્વાર્થની આહુતિ આપવામાં આવી હોય - પુનિત મહારાજ
 - શરમ તો પોતાને માટે માગવામાં હોય, પરસ્પરને ખાતર માગવામાં તો ગૌરવ જ અનુભવવું જોઈએ - અમુલકિંદુ
 - આજનું ઔષધ : કાંદાનો રસ મધમાં મેળવી તે ટીપા કાનમાં નાખવાથી દુઃખાવામાં રાહત થાય છે (સંકલન : દીપક વી. આસરા)

બોધકથા

આજકાલ ‘ભણેલી’ સ્ત્રીઓનો-પેન લઈ પસ્તી લેનારા સામે ‘ધાણ’ની ગણતરી કરવા બેસે અને ચોકી-પહેરો રાખે છે એવી ધાક બેસાડે છે પણ પસ્તીવાળા ‘પથ્થર’ના કિલોના માપ પ્રમાણે છાપાં જોડે અને પછી એ જ છાપાંને ‘વજનીયું’ બનાવી બીજાં છાપાંને બે આમાં ગુણિતી મૂંઝાઈ જાય અને છેતરાઈ જાય!

નસુરુદીન કાહિયાનો ધંધો કરતા - એણે એક ધી વેચનારી સાથે આવી છેતરાઈ કરી ઓછું શાક આપે, ને બદલામાં ધી વેચાતું ખરીદે.

ધીવાળી ભાઈ ચતુર હતી. એનાં જ જોખેમાં શાકભાજી ને ‘વજનીયું’ બનાવી એને ‘ધી’ આપતી. નસુરુદીન ઘેર ગયો અને બીબી પાસે પોતાની ડાંશિયારીની વાત કરી. બીબી એ ધી જોખું, અદીસો ગ્રામ ઓછું હતું.

મિયાં કહે - મેં પણ એટલું જ શાક એને ઓછું આપ્યું હતું ને! બીબીએ પૂછ્યું રીંગણાં અને ધીનો ભાવ શું સરખો છે? મિયાંની આંખ પહોળી થઈ.

વધુ એક વિવાદ....

રાષ્ટ્રીય સ્વયંસેવક સંઘ એના હિંદુ રાષ્ટ્રના એજન્ડાને રજૂ કરવાની એક પણ તક જતી કરવા તૈયાર નથી. એનું મોવડી મંડળ વારાફરતી કોઈ ને કોઈ મુદ્દો ઉઠાવતું રહે છે, જેનો વિરોધ કરવાની શક્તિ પશ્ચિમ ભારતીય જનતા પાર્ટીની નથી હિંમત કે નથી ઐકાત. ભારતીય જનતા પાર્ટી આખરે તો સંઘનું જ રાજકીય સ્વરૂપ છે. દેશનાં બંધારણને અનુકૂળ થવા માટે અને અદાલતોની ખફગી ટાળવા માટે એ ક્યારેક બંધારણને ગીતા કરતાં પણ વધુ મહત્ત્વ આપવાનો અભિનય જરૂર કરે છે. પરંતુ નાગપુરમાં બેઠેલાં મોખીઓને એનો આવો અભિગમ બહુ જયતો કે રુચતો નથી. એથી અવારનવાર

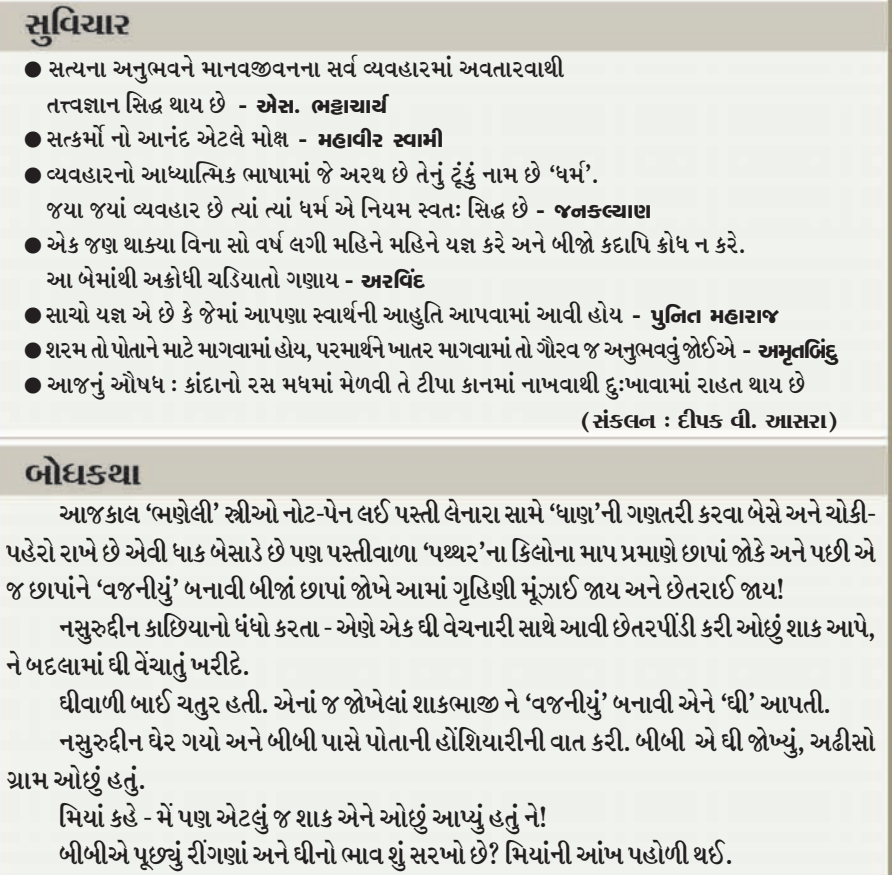
એમણે એ નૈતિક બળ ખોઈ નાખ્યું છે. ભેયાજી જોશીએ રાષ્ટ્રગીત અને રાષ્ટ્રધ્વજ વિશે નિવેદન કરીને ‘ભારત માતા કી જય’ વિશે સંઘ પ્રમુખ મોહન ભાગવતે કરેલા નિવેદન પછી શાંત પાડવા આવેલા વિવાદમાં ધી હોમ્યું છે. ભગવા ધ્વજની પ્રાચીનતા વિશે બે મત ન માતરમ’ને એમને ‘જન ગણ મન’ કરતાં ચડિયાનું રાષ્ટ્રગીત ગણાવ્યું છે કારણ કે એમાં રાષ્ટ્રના સંસ્કારો અને ચરિત્રની અભિવ્યક્તિ સાંપડે છે. ‘જન ગણ મન’ ગુરુદેવ રવીન્દ્રનાથ ટાગોરની રચના છે એમાં ફક્ત દેશના વિવિધ પ્રદેશોની ગણતરી માંડવામાં આવી છે તથા ભારતના ભાગ્ય

મહંમદ સાહેબે પણ કહ્યું છે - પણ પૂજા ફક્ત ઈશ્વરની થઈ શકે - અલ્લાહ સિવાય કોઈને સામે મસ્તક સુકાવાય નહીં, એવી દંઠ માન્યતા ઈસ્લામના અનુયાયીઓને ભારત માતાને નમન કરતાં અટકાવે છે. આવો વિવાદ વધુ ને વધુ ચગતો રહે એમાં સંઘને પણ રસ હોય એમ લાગે છે. એવા વિવાદને કારણે ભાજપ સરકારની નિષ્ફળતાઓને ચર્ચામાં આવતી અટકાવી પ્રજાનું ધ્યાન બીજી દિશામાં દોરી શકાશે અને બહુમતી હિંદુ મતદાતાઓનું ક્ષુબ્ધિકરણ થતાં જે રાજ્યોમાં કોંગ્રેસી શાસન છે ત્યાં ભાજપનો ભગવો લહેરાવી શકાશે - એવી પદ્ધતિસરની રાજકીય ગણતરીઓ સાથે આવાં નિવેદનો અપાતાં હોય એવી પૂરી શક્યતા છે.

તંત્રીસ્થાનેથી...

હોઈ શકે, પરંતુ એ હિંદુ ધર્મની આસ્થા સાથે સંકળાયેલ પ્રતીક છે. એટલે બંધારણ ભગવા ના વિકલ્પે કેસરી રંગને ત્રિરંગામાં ટોચ પર મૂકી એ મુદ્દે મોન સેવેલું છે. ભેયાજી જોશીએ આ મુદ્દો ચર્ચાવી બળતામાં ધી હોમ્યું છે. એમાં એમની હિંદુત્વ નિષ્ઠાનાં જ દર્શન થાય છે. ‘વંદે

વિધાતાની જય બોલાવવામાં આવી છે. બંધારણે માન્ય કરેલ હોઈ એની સામે મુસલમાનોને વાંધો નથી, પરંતુ બંધિતચંદ્રની નવલકથા ‘આનંદમઠ’ માં ભારતભૂમિને માતૃ સ્વરૂપે, દુર્ગા સ્વરૂપે કલ્પી આત્મતાથીઓની સંહારક તરીકે વર્ણવવામાં આવી છે. ભૂમિ પ્રત્યે સન્માન રાખવાનું તો

વિદેશમાં રહેતા ભારતીયો હવે લોકશાહીનો હિસ્સો બની શકશે

એનઆરઆઈને મતાધિકાર આપવાનો નિર્ણય સુપ્રિમ કોર્ટે તાજેતરમાં લીધેલ છે સુપ્રિમ કોર્ટે આ માટે સરકારને આઠ અઠવાડિયાનો સમય આપ્યો છે ઘણા સમયથી સુપ્રિમ કોર્ટમાં સદર મુદ્દો નિર્ણય માટે હતો જે હવે કાયદો બનવા જઈ રહ્યો છે. ગુજરાતમાં પ્રવાસી ભારતીય દિવસની ઉજવણી થઈ રહી હતી તે દરમિયાન જ આ ચુકાદો આવતા નોન રેસીડન્ટ ઈન્ડિયનમાં ઉત્સાહ અને આનંદ જોવા મળતો હતો.

સમગ્ર મુદ્દાને ચુકાદો સુધી પહોંચાડવાનો યશ અબુધાબી રહેતા એનઆરઆઈ શમશીર તયલ્લીને જાય છે જેમણે એનઆરઆઈ મતાધિકાર સુપ્રિમ કોર્ટમાં પીટીશન દાખલ કરેલ પોસ્ટલ વોટીંગથી વિદેશમાં રહેતા ભારતીયો આ ચુકાદાથી મતદાન કરી શકશે જેનાથી ભારતીય રાજકારણમાં નવા સમીકરણ ચોક્કસ મંડાશે કયા પક્ષને ફાયદો થશે તે આવનાર ચૂંટણીમાં જ માલુમ પડશે.

સ્વીકારવામાં આવ્યો છે પરંતુ સો ટકા સલામત કોઈ પધ્ધતિ હાથગવી નથી મતદાનની ગુપ્તતા જળવાય તે માટે પોસ્ટલ બેલેટનો વિકલ્પ સ્વીકારવેલ છે વિદેશમાં રહેતા ભારતીયોને ઈન્ટરનેટ દ્વારા પોસ્ટલ બેલેટ પહોંચાડવામાં આવશે એ બેલેટ પેપરમાં પોતાના પસંદગીના ઉમેદવાર સામે નિશાન કરી પોસ્ટલ બેલેટ દ્વારા પરત કરાતા મતગણતરીમાં આવા પોસ્ટલ બેલેટને ગણવામાં આવશે ઈ વોટીંગ સામે હેકીંગનો ખતરો હોવાનું અનુમાન કરી પોસ્ટલ બેલેટને જ મહત્વ આપેલ છે.

ભારતીય લોકશાહીમાં વિદેશમાં રહેતા ભારતીયો સહયોગી બની શકશે લોકશાહિને જીવંત રાખવા મતાધિકારથી પોતાનો અવાજ ઉઠાવી શકે છે. મૂળ ભારતીય પરંતુ વિદેશી નાગરિકત્વ ધરાવનારને આ ચુકાદો લાગુ પડશે નહીં ભારત સીવાય અન્ય દેશનું નાગરિકત્વ ધરાવનારને આ ચુકાદાનો લાભ મળી શકશે નહિ પરંતુ મુળ ભારતીય અને એનઆરઆઈ તરીકેની ઓળખ સાબિત કરનારને મતાધિકારનો લાભ મળશે અને ભારતીય લોકશાહિમાં પોતાનું યોગદાન પોસ્ટલ બેલેટથી અગરનો રૂબરૂ હાજર રહી વોટીંગ કરી શકાશે.

ભારતમાંથી ઘણા લોકો વર્ક પરમીટ મેળવી વિદેશ ગયા છે જે લોકો ભારતીય સીટીઝનશીપ ધરાવે છે તે લોકો પણ આનો લાભ મેળવી શકશે મૂળ ગુજરાતમાં સૌથી વધુ વર્ક પરમીટ ધરાવનાર લોકો વિદેશમાં છે ભારતીય મતદાતા યાદીમાં જેમનું નામ ચાલુ છે પરંતુ કામ ધંધા અર્થે વિદેશમાં વર્ક પરમીટ મેળવે છે તેઓ મતદાન કરી શકશે.

દેશમાં નવી સરકાર રચાતા વિદેશમાં પ્રધાનમંત્રીને જે રીતે પ્રતિસાદ મળેલ તે જોતા સરકાર પણ એનઆરઆઈ મતાધિકારના પક્ષમાં હતી વિદેશમાં રહીને પણ ભારતના પ્રતિ સમર્પિત એનઆરઆઈ પણ ભારતીય લોકશાહીમાં પોતાનું યોગદાન મતાધિકારથી આપવા ઈચ્છુક હતા જ પરંતુ સમયાંતરે એનઆરઆઈ વોટીંગનો મુદ્દો ઉઠાવતો પરંતુ પાછળથી શાંત થઈ જતો આ મામલો કોર્ટમાં જતા ચુકાદો આવતા સરકારે પણ ચુકાદાનો અમલ કરવા તત્વરતા દર્શાવેલ છે આગામી સમયમાં કાયદાનું સ્વરૂપ લેવાતા જેનું પરિણામ હવે પછીનું ચૂંટણીમાં અવશ્ય જોવા મળશે.

કાયદો અને કાનૂન
અશ્વિન ત્રિવેદી

પડે તે વ્યાજબી જણાયેલ નહિ અને જે તે વ્યક્તિને ટ્રાવેલીંગ ખર્ચ કરવો પડે જેથી પણ વોટીંગ ના કરે તેમજ કામ કરતા લોકોને રજા પાડવી પડે જે તે દેશના નિયમો મુજબ અવેતન રજા ના પણ આપવામાં આવે આવા પાસાનો વિચાર કર્યા બાદ નામદાર સુપ્રીમ કોર્ટે પોસ્ટલ બેલેટ વિકલ્પ જ રાખતા સંજોગોમાં યોગ્ય વિકલ્પ તરીકે સ્વીકારી સરકારને આ માટે ૬૦ દિવસમાં નિર્ણય માટે જણાવેલ છે પરંતુ આ ચુકાદાથી વિદેશમાં વસતા ભારતીયો લોકશાહીમાં પોતાનું યોગદાન આપ્યાનો સંતોષ ચોક્કસ લઈ શકશે અને મનપસંદ સરકાર ચૂંટી શકશે જે સૌથી મોટી વાત છે આવનાર દિવસોમાં ભારતીય રાજકારણમાં મોટી ઉથલપાથલ એનઆરઆઈ વોટીંગથી ચોક્કસ થશે.

નોંધ : કાયદાની વધુ જાણકારી માટે તથા વાચકોના લાભાર્થે વેબસાઇટ www.advocateashvintrivedi.com જોવા વિનંતી.

ચાર રાજ્યોમાં મહારાષ્ટ્રના વિભાજનનાં જોખમ

મહારાષ્ટ્રમાંથી અલગ વિદર્ભ અને અલગ મરાઠવાડા રાજ્ય નિર્માણ કરવાના મુદ્દે નવો ભડકો સર્જાયો છે. મહારાષ્ટ્રના એડવોકેટ જનરલનું આ મુદ્દે તો રાજીનામું પડ્યું છે. ગુજરાતમાં એક કહેવત છે: ભેંસનો શિંગડો ભેંસને ભારે. ભારત સરકાર અને મહારાષ્ટ્ર સરકારમાં જે પક્ષનું શાસન છે એ ભારતીય જનતા પક્ષે અગાળીની ચૂંટણીઓમાં પોતાના ચૂંટણીઠંઠેરામાં નાનાં રાજ્યોની રચનાનું સમર્થન કરીને હવે નવી મૂંઝવણો વહોરવાનો વારો આવ્યો છે. એવું નથી કે ચૂંટણીઠંઠેરામાં અપાતાં વચન પાળવાનાં જ હોય. દાયકા વીત્યા છતાં અયોધ્યામાં રામમંદિર બનાવવાનું વચન ભાજપની કેન્દ્ર અને ઉત્તર પ્રદેશ રાજ્યમાં સરકાર આવ્યા છતાં હજુ અગત્યના વાધદા જેવું જ રહ્યું છે. હા, એના થકી હિંદુ વોટબેંક ભાજપને ચૂંટણીમાં મત ટાલવીને જરૂર મદદ કરે છે. આવું જ કાંઈક મહારાષ્ટ્રના વિદર્ભ પ્રદેશનું અલગ રાજ્ય બનાવવાના ભાજપી વચનનું થયું છે.

અગાઉ વડા પ્રધાનપદે ભાજપ નેતા અટલ બિહારી વાજપેયી આવ્યા ત્યારે નવાં રાજ્યો ઉત્તરાખંડ, ઝારખંડ અને છત્તીસગઢ રચાયાં, પણ વિદર્ભ અને તેલંગણને તડકે મૂકાયાં હતાં. ઉત્તર પ્રદેશમાંથી ઉત્તરાખંડ અલગ રાજ્ય કર્યું, બિહારમાંથી અલગ ઝારખંડ રાજ્યનું નિર્માણ થયું અને મધ્ય પ્રદેશમાંથી અલગ છત્તીસગઢ રાજ્યનું નિર્માણ થયું. ભાજપના રાજકારણને એક માત્ર છત્તીસગઢ સિવાયનાં બે નવસર્જિત રાજ્યોમાં સત્તાના સાતત્યનું સુખ મળ્યું નહીં, છતાં આ નાનાં રાજ્યોથી વહીવટ પ્રભાવી બનાવી શકાય એવી ભ્રામક પ્રચારની વાતોને ખૂબ ચળાવાઈ. ભાજપના ચૂંટણીઠંઠેરાઓમાં મહારાષ્ટ્રમાંથી અલગ વિદર્ભ અને આંધ્ર પ્રદેશમાંથી અલગ તેલંગણ રાજ્ય સ્થાપવાના વચનનું એણે પાલન ના કર્યું. તેલંગણની રચનાની બાજી કોંગ્રેસ કેન્દ્રમાંથી વિદાય થતાં સુધીમાં મારી લીધી, પણ આંધ્ર અને તેલંગણ બેઉમાં સત્તા ખોઈ. અગાઉની વાજપેયી સરકારને ટેકો આપનાર અને આંધ્ર માટે સૌથી વધુ લાભ ખાટનાર તેલુગુ દેશમ પાર્ટી (ટીડીપી)

અલગ વિદર્ભ રાજ્ય માટેની યજ્ઞવળને આગળ ધપાવી ત્યારે ભાજપના મિત્રપક્ષ શિવ સેનાએ ભારે હોબાળો મચાવ્યો હતો. શ્રીહરિ અણેનું રાજીનામું પણ માંગ્યું હતું, પણ અલગ વિદર્ભની યજ્ઞવળમાં શ્રીહરિ અણેનો સાથ આપી રહેલા રાષ્ટ્રીય સ્વયંસેવક સંઘના સરસંઘચાલક ડૉ. મોહન ભાગવતના ભાઈ અને સંઘચાલક રહેલા રવિ ભાગવત સહિતના પ્રભાવને કારણે એ વાતને સત્તાકેન્દ્ર કનેથી કોઈ કાન દેવાયા નહીં. વાત આટલેથી અટકી નહીં.

શ્રીહરિ અણેએ તો જોરદરસભામાં મરાઠવાડાને પણ અલગ રાજ્ય બનાવવાની જરૂર હોવાનું કહીને વિવાદનો એવો મધપૂરો છંછેડ્યો કે શિવ સેના અને કોંગ્રેસ-રાષ્ટ્રવાદી કોંગ્રેસના ધારાસભ્યો અને નેતાગીરીએ એમના રાજીનામાની જ નહીં, તેમની સામે રાષ્ટ્રદ્રોહનો ખટલો દાખલ કરવાની માગણી કરવા માંડી. શ્રીહરિ અણેએ મહારાષ્ટ્રમાં સૂતા સાપ જગાડવા જેવું છમકડું કર્યું અને અગાઉથી અન્યાયની લાગણી અનુભવતા વિદર્ભ અને મરાઠવાડા પ્રદેશની જનતાને મહારાષ્ટ્રી અલગ થવા માટે પ્રેરવાનું ચાલકબળ જનમત લેવાની વાત કરીને પૂરું પાડ્યું. દ્વિભાષિક મુંબઈ રાજ્યમાંથી ૧ મે, ૧૯૬૦ના રોજ ગુજરાત અને મહારાષ્ટ્ર બેઉ અલગ રાજ્યો અસ્તિત્વમાં આવ્યાં. એ પૂર્વ વિદર્ભ અને મરાઠવાડાનો જ નહીં, સૌરાષ્ટ્ર અને કચ્છનો પણ અલગ રાજ્યોમાં સમાવેશ હતો. શ્રીહરિ

અણેના ઉંબાડિયાએ મહારાષ્ટ્રમાં ભડકી સર્જ્યાં.

ઓછામાં પૂરું, આરએસએસના પૂર્વ પ્રવક્તા અને સંઘના મુખપત્ર મરાઠી ટેનિક ‘તરુણ ભારત’ (નાગપુર) ના તંત્રી રહેલા યા. ગો. વેદ્ય (બાબુરાવજી)એ તો બળતામાં ધી હોમતાં શ્રીહરિ અણેના નિવેદનને ટેકો આપતાં ત્રણ રાજ્યો નહીં, પણ ચાર રાજ્યોની રચનાની વાત કરી. બાબુરાવજી સંઘ પરિવારમાં આદરપાત્ર વ્યક્તિ છે એટલું જ નહીં, સંઘના વર્તમાન અધિભ ભારતીય પ્રચાર પ્રમુખ ડૉ.મનમોહનજી વેદ્યના પિતાશ્રી છે. એમણે ૧૨ કરોડની વસ્તી ધરાવતા મહારાષ્ટ્રમાંથી મુંબઈ-કેંકણ પશ્ચિમ મહારાષ્ટ્ર વિદર્ભ અને મરાઠવાડા-આન્ધ્ર એમ ચાર રાજ્યોની રચનાની તરફેણ કરીને બળતામાં ધી જ નહીં, રીતસર પ્રેરેલ રેડવાનું કામ કર્યું છે. મૂળ ભારતીય જનતા પક્ષની નેતાગીરીને ભારતમાં કુલ ૫૦ રાજ્યોની રચના થકી કાર્યક્ષમ અને પ્રજાલક્ષી વહીવટ કરવાની મહેચ્છા છે. સરદાર વલ્લભભાઈ પટેલે પદ રજવાડાને એકઠા કરીને અખંડ ભારતના વર્તમાન નક્શાનું નિર્માણ કર્યું હતું. ભાજપને સરદારના એ મહાપુરુષોને મેદાન મેદાન કરીને અત્યારના તેલંગણ સહિતનાં ૨૮ રાજ્યો અને ૭ કેન્દ્રશાસિત પ્રદેશોને સ્થાને ૫૦ રાજ્યો અસ્તિત્વમાં લાવવાં છે.

ભાજપની માતૃસંસ્થા આરએસએસની નીતિ નિર્ધારક એવી પ્રતિનિધિ સભાએ ઠરાવ (૨૦૦૨માં) કરીને જમ્મુ-કાશ્મીરમાં ત્રણથી ચાર રાજ્યો (યોથો પ્રદેશ કાશ્મીરી પરિતોને વસાવવા માટેનો) સ્થાપિત

અનુસંદાન પાના નં. ૭ પર

ચાલો થોડું પોતાની જાતને એમિલિફૂલ બનાવી લઈએ અધૂરી ઈચ્છાઓ પુરી થઈ ગઈ એવું માની લઈએ

સૌને છેતરવાની વૃત્તિ માણસોનાં મૂળમાં, સાવ ખોટેખોડું ભસ ભદનામ એમિલિફૂલ છે. એક સાંધે ત્યાં જ તૂટે તેરસો ‘હરહાર’ ના, એને માટે વર્ષ આખું આમ એમિલિફૂલ છે.

- હરહાર ગોસ્વામી

માર્ચ મહિનાના અંત સાથે Financial Year ની પૂર્ણાહુતિ સાથે હિસાબ-કિતાબ પૂરા કરી નવી શરુઆત થાય છે. Whatapp પર માર્ચ મહિનાના અંતે આપણા Personal feelings ના account clearance માટેના મેસેજસ પણ viral થયા.

“Clean all our misunderstandings, hurt, anger, guilt, fears, rejections, failures and all negative feelings. Clere the account. wish you a very happy, healthy & wealthy new Financial Year”

જીવનના વર્ષો તો એક પછી એક આમ જ વીતી જવાના. તમે તમારા જીવનના હિસાબ-કિતાબનો ચોપડો કેટલો Clear રાખો છો તે તમારા પર નિર્ભર છે! ખૂબ ગોટાળાવાળો અને ગૂંચવણ ભર્યો હિસાબ રાખશો તો Clear કરતાં તમને જ આકરું પડશે.

ખૂબ જ અધરું કામ હોય છે. અમુક લોકો પોતાની જાતને ખૂબ હોંશિયાર અને સ્માર્ટ સમજીને પોતાના કામ કઢાવવા માટે કોઈને પણ ‘emotional fool’ બનાવી શકવા સક્ષમ હોય છે. પણ આવી વ્યક્તિઓ એમ માને કે સામેવાળાને આ વાતનો અહેસાસ કે જાણ નથી તો તે વાત ભૂલ ભરેલી છે. ઘણીવાર ભલમનસાઈના કારણે કોઈ સામે જ તમને ન કહે પણ છેતરાયાની એ ભાવના તેના મનમાં ઊંડો ધાવ કરી જાય છે. વારંવાર સંવેદનાઓમાં વહી જઈને ‘emotional fool’ બનતી વ્યક્તિઓ અંતે સાવ પથ્થર હૃદયની થઈ જતી હોય છે. તેમને થયેલા કટુ અનુભવોને કારણે તે Practicle બનીને જ પરિસ્થિતિનો સામનો કરતા બની જાય છે.

emotional હોવું કે sentimental હોવું એ કોઈ ખરાબ ભાબત નથી પણ એ ભાબતને નખભાઈ ગણી કોઈ તેનો દુરુપયોગ કરી જાય ત્યારે ધીરે-ધીરે અનુભવોથી ઘડાઈને વ્યક્તિ પોતાનામાં રહેલી softness ગુમાવી દે છે.

આજકાલ આપણે ટીવીમાં, સમાચારોમાં અને social media પર વ્યક્તિના psychic થઈ જવાના કે અપમૃત્યુ થવાના સમાચારો અવારનવાર જોઈએ છીએ. આ પ્રકારના સમાચારો સૂચવે છે કે સમાજમાં રહેલી સંવેદનાઓ લુપ્ત થતી જાય છે. આ એક ખતરાની ઘંટી સમાન છે. આપણે સૌએ આપણી જાતથી અને આપણા મિત્ર-

WhatsApp ઓફ ઈ વીડ
નેહલ ગઢવી

મંડળ તેમજ પરિવારજનોથી માંડીને આસપાસ વસતી તમામ વ્યક્તિઓ પ્રત્યે સહૃદયી બનવું પડશે. એક emostional bonding કેળવવું પડશે કે જેથી આપણી આસપાસ વસતી કોઈ પણ વ્યક્તિ કોઈ મુશ્કેલી કે તકલીફનો સામનો કરતી હોય ત્યારે તેના વર્તન અને હાવભાવ પરથી તે જાણી તેને યોગ્ય હુકું કે જતન દ્વારા કોઈ ‘extreme’ પગલું ભરતાં અટકાવી શકીએ. આપણા emotional fool હોવાથી જો કોઈ એકાદ વ્યક્તિનું જીવનપણ આપણે પ્રેમ અને હુકુંથી ભરી શકીએ તો એવા fool બનવા માટે આપણને શું વાંધો હોઈ શકે?

ક્યારેક સારો લાગે ક્યારેક નરસો લાગે તોયે માણસ મને હૈયાસરસો લાગે સાઠં ને ભૂઠં બોલે એવા બે હોક છે એને ઓળખતા વરસોતાં વરસો લાગે ઘડીક સાચો લાગે ઘડીક બુઝો લાગે ઘડીક લાગણીભર્યો ઘડીક બુઝો લાગે ક્યારેક ભૂલો પડે ને ક્યારેક ભાંગી પડે તોયે માણસ મને હૈયાસરસો લાગે.

- સુરેશ દલાલ

nehalgadhave1101@gmail.com

